

Pengeinstitutter

Halvårsartikel 2013

Halvårsartikel 2013 for pengeinstitutter

1. Hovedtal for pengeinstitutternes halvårsregnskaber:

- Pengeinstitutterne fik et samlet overskud før skat på 10,5 mia. kr. i 1. halvår 2013 - mod et overskud på 4,2 mia. kr. i 1. halvår året før. Overskuddet i 1. halvår 2013 ligger over årsresultatet for hele 2012. Resultatfremgangen kan i hovedsagen forklares ved mindre nedskrivninger på udlån.
- Nettorenteindtægterne er faldet i forhold til 1. halvår året før. Forklaringen kan især henføres til et fortsat faldende udlån.
- Nedskrivninger på udlån er faldet mærkbart fra 13,5 mia. kr. til 7,8 mia. kr. i 1. halvår 2013, svarende til et nedskrivningsniveau på 0,37 pct. af udlån og garantier. Nedskrivningerne er endvidere faldende fra 1. kvartal til 2. kvartal 2013.
- Pengeinstitutternes udlån er faldet med 135 mia. kr. (7 pct.) siden udgangen af 1. halvår 2012.
- Indlånet er steget med 51 mia. kr. (3 pct.) siden udgangen af 1 halvår 2012.
- Indlånsunderskuddet er faldet betydeligt fra 249 mia. kr. ultimo 1. halvår 2012 til 63 mia. kr. ved udgangen af 1. halvår 2013. Korrigeret for repo-forretninger - hvorved der ses bort fra ind- og udlån, hvor der er stillet sikkerhed af høj kvalitet bag - er der et indlånsoverskud på 162 mia. kr. mod et indlånsunderskud på 56 mia. kr. året før.
- Solvens- og kernekapitalprocenterne er steget for sektoren som helhed i forhold til 1. halvår 2012. Stigningen kan henføres til både et øget kapitalniveau (i gruppe 1) og en reduktion i de risikovægtede poster, hvor sidstnævnte især kan henføres til et fald i udlånet.

Tabel 1: Pengeinstitutternes halvårsregnskaber, 2012-2013

Gruppe 1-4 i alt			
<i>Mio. kr.</i>	<i>1.halvår 2012</i>	<i>1.halvår 2013</i>	<i>Ændring</i>
Resultat poster (uddrag)			
Netto renteindtægter	25.719	23.775	-7,6%
Udbytte af aktier mv.	1.036	2.173	109,7%
Netto gebyrindtægter	9.730	10.042	3,2%
Netto rente- og gebyrindtægter	36.485	35.990	-1,4%
Kursreguleringer	4.085	3.195	-21,8%
Udgifter til personale og administration	25.184	23.938	-4,9%
Andre driftsudgifter	738	777	5,2%
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	13.520	7.797	-42,3%
Resultat af kapitalandele	2.779	3.802	36,8%
Resultat før skat	4.165	10.540	153,1%
Balance poster (uddrag)			
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	458.875	321.838	-29,9%
Udlån	1.891.477	1.756.506	-7,1%
<i>Udlån ex. repo</i>	1.562.459	1.421.106	-9,0%
Obligationer	963.433	970.106	0,7%
Aktier m.v.	25.236	32.110	27,2%
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	958.376	722.244	-24,6%
Indlån	1.642.090	1.693.388	3,1%
<i>Indlån ex. repo</i>	1.506.162	1.583.601	5,1%
Udstedte obligationer	405.232	355.730	-12,2%
Egenkapital i alt	272.262	279.126	2,5%
Balance	4.349.091	3.905.502	-10,2%
Garantier m.v. i alt	343.883	328.798	-4,4%
Andre eventualforpligtelser i alt	162.650	154.220	-5,2%
Udvalgte Nøgletal (institutniveau)			
Solvensprocent	19,86	22,89	
Kernekapitalprocent	17,38	20,50	
Halvårets egenkapitalforrentning før skat	1,57	3,88	
Indtjening pr. omkostningskrone	1,11	1,32	
Akkumuleret nedskrivningsprocent	3,78	3,84	
Halvårets nedskrivningsprocent	0,57	0,37	
Udvalgte Nøgletal (koncernniveau)			
Solvensprocent	17,23	19,97	
Kernekapitalprocent	14,99	17,89	

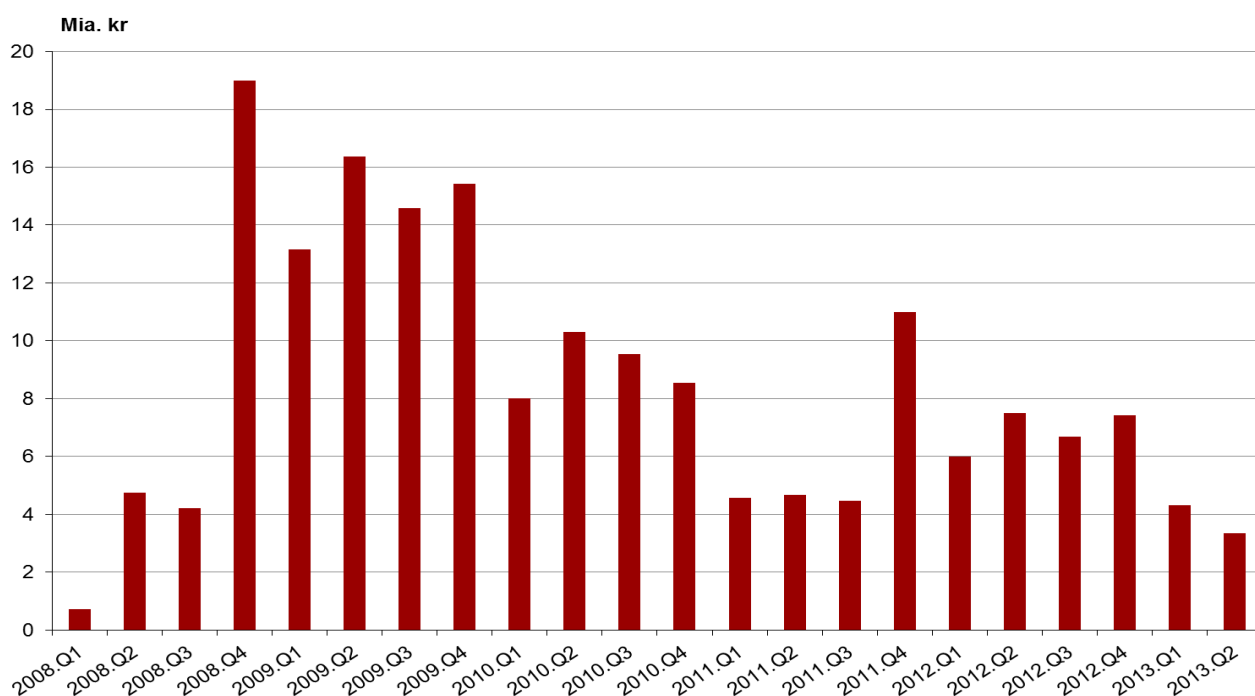
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

2. Nedskrivninger på udlån

Ved vurderingen af et pengeinstituts robusthed er et centralt element instituttets kapitalssituation – solvens. For at solvensen er korrekt og giver et retvisende billede, skal de nedskrivninger, som pengeinstituttet har måttet realisere på dets udlån, være opgjort korrekt.

Nedskrivninger på udlån beløber sig til godt 7,8 mia. kr. i 1. halvår 2013 mod 13,5 mia. kr. i 1. halvår året før. Det er i relative termer 0,37 pct. af udlån og garantier mod 0,57 pct. i den tilsvarende periode året før. Det ses af figur 1, at nedskrivningsniveauet på kvartaler har været faldende og er på sit laveste niveau siden 1. kvartal 2008.

Figur 1: Pengeinstitutternes udgiftsførte nedskrivninger på udlån, 2008.Q1-2013.Q2

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Der er imidlertid en stor spredning mellem pengeinstitutterne. 10 procent af pengeinstitutterne har nedskrevet over 1,51 procent af deres udlån og garantier i første halvår 2013, jf. tabel 2.

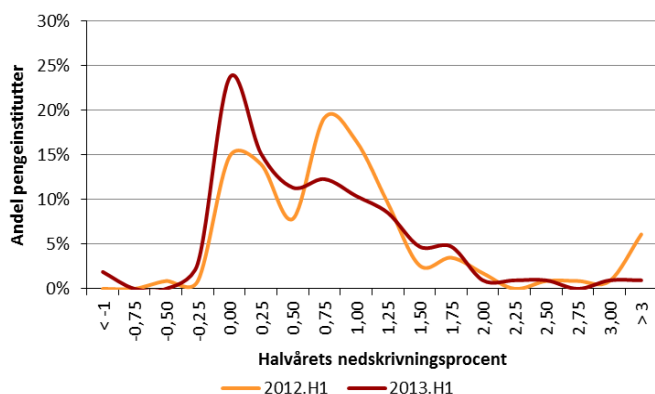
Tabel 2: Spredning på udgiftsførte nedskrivninger, 1. halvår 2013

	10%	25%	Median	75%	90%	Gennemsnit (vægtet)
1. halvår 2013	0,00	0,17	0,55	1,02	1,51	0,36

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Det skal bemærkes, at tallene i tabel 2 er nedskrivninger på et halvår. Hvis det forudsættes, at nedskrivningerne i 2. halvår ligger på samme niveau, svarer det til, at 10 procent af institutterne i 2013 vil nedskrive mere end 3 procent af deres udlån og garantier.

Figur 2: Pengeinstitutternes nedskrivningsprocent

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Pengeinstitutternes faldende nedskrivningsprocent fremgår også af figur 2, som viser, at fordelingen af institutterne i perioden fra 1. halvår 2012 til 1. halvår 2013 er rykket mod lavere nedskrivningsprocenter. For flertallet af institutterne er nedskrivningsprocenten således lavere i 1. halvår 2013 end i 1. halvår 2012.

Det centrale i de nye nedskrivningsregler, der trådte i kraft med en ændring af regnskabsbekendtgørelsen 1. april 2012, er, at udlån til nødlidende ejendomskunder skal nedskrives til ejendommens værdi. Det samme gælder udlån, hvor der er anvendt særligt risikable forretningsmetoder som fx såkaldte "parkeringshandler", hvor nødlidende udlånsengagementer bliver overdraget til andre kunder på favorable vilkår.

Formålet med de nye regler har været at sikre, at nedskrivninger bliver håndteret mere ensartet i sektoren. Erfaringerne fra fx Amagerbanken viste, at reglerne tillod et bredt nedskrivningsinterval, og derved et stort råderum for ledelsesmæssige skøn, når nedskrivninger fastlægges. De nye regler har derfor indsnævret udfaldsrummet for, hvornår et skøn kan siges at være rimeligt og velunderbygget.

Regelændringen førte i forbindelse med halvårsregnskaberne i 2012 til højere nedskrivninger for en række institutter. I mange af disse institutter var der dog tale om en mindre forøgelse af deres samlede nedskrivninger, mens der kun for en mindre gruppe institutter har været tale om en mere væsentlig nedskrivningsforøgelse. Den samlede virkning af regelændringen er vanskelig at estimere præcist (og dvs. isolere helt fra andre forhold, der påvirker nedskrivningerne), men den samlede stigning i nedskrivninger fra 6 mia. kr. i 1. kvartal 2012 til 7,5 mia. kr. i 2. kvartal 2012 tilsiger dog, at den samlede effekt var forholdsvis begrænset, jf. også figur 1.

Et vigtigt element i reglerne er definitionen af, hvornår en udlånskunde er omfattet af objektiv indikation for værdiforringelse (OIV). For kunder med OIV skal pengeinstituttet foretage en nedskrivningsberegning baseret på de stillede sikkerheder, fx pant i fast ejendom, og baseret på kundens eventuelle øvrige skønnede tilbagebetalingsevne. Nedskrivningsberegningen vil vise, om pengeinstituttet skal nedskrive på kunden og i givet fald hvor meget.

Det gælder generelt, at hvis en erhvervskundes fremtidige indtjening og likviditet må forventes at være god, er det mindre afgørende, at kundens kapitalforhold i en kortere eller længere periode må forventes at være dårlige. Der er dog OIV, hvis det ikke kan sandsynliggøres, at indtjeningen og likviditeten vil være tilstrækkelig til, at kapitalforholdene på et tidspunkt bliver således, at alle kreditorer kan få, hvad kunden skylder dem. Indtjenings- og likviditetsproblemer, som skønnes at være midlertidige, udløser

ikke OIV. Således gælder, at hvis kunden historisk har haft positive resultater før skat og en likviditet, der kan dække renter og afdrag, og det er sandsynliggjort, at kunden også fremover vil have det, er der ikke indtruffet OIV. Se i øvrigt boks 1.

Boks 1. Eksempler på afgrænsning af objektiv indikation på værdiforringelse (OIV)

1. Der er ikke indtruffet OIV for nystartede virksomheder, hvor det er sandsynliggjort, at virksomheden fremover vil have positive resultater før skat og en likviditet, der kan dække renter og afdrag. Dette gælder også, selvom virksomheden hidtil har haft underskud og også budgetmæssigt vil have det i den nærmeste fremtid som led i opstarten af dens aktivitet.

2. For landbrugskunder er der OIV, når der er reel negativ egenkapital (hvor bogførte værdier er korri-geret for overvurdering af hektar-priser, stalde, eventuelle swaps mv.), og hvor det samtidig gælder, at driften eller likviditeten er utilstrækkelig til at gøre den reelle egenkapital positiv på kortere eller længe-re sigt. Omvendt gælder dog også, at pengeinstituttet skal tage i betragtning, at en landbrugskundes indtjening i en periode kan være præget af særlige forhold, fx opbygningen af besætningen eller me-get svingende afregningspriser. Der er derfor ikke indtruffet OIV for kunden, hvis kundens problemer skyldes enkeltstående forhold, og kunden vil få tilstrækkeligt overskud (efter privatforbrug) i de kom-mende år.

3. For udlån til andelsboligforeninger kan der ved vurderingen af resultatet før skat bl.a. tages højde for en sandsynliggjort potentiel stigning i boligafgiften op til et skønnet lejeniveau for lignende lejlighe-der udlejet som almindelige lejeboliger og/eller boligafgiftsniveauet i sammenlignelige andelsboligfor-eninger. Der er ikke OIV, hvis andelsboligforeningens korrigerede resultat er positivt, og dette sam-men med kursgevinster på eventuelle swaps som følge af løbetidsforkortelse er tilstrækkeligt til at gøre den reelle egenkapital positiv inden for 30 år. Det er samtidig en betingelse, at andelsboligfor-eningen vil have den nødvendige likviditet. Hæfter andelshaverne personligt for foreningens gæld, kan der tages højde for deres betalingsevne ved vurderingen af, om der er OIV.

4. For privatkunder er der som udgangspunkt OIV, hvis kunderne både har en negativ formue og et utilstrækkeligt rådighedsbeløb. Der er derimod ikke OIV, hvis det opgjorte forventede fremtidige rådig-hedsbeløb sandsynliggør, at kunden vil have en gældsnedbringelse/opsparring, der vil gøre kundens formue positiv. Hvis kunden i en længere periode har haft et lavt forbrug, er dette en indikation af, at kunden også i fremtiden vil kunne have et lavt forbrug, og pengeinstituttet kan derfor lade dette indgå i sin vurdering. Et pengeinstitut kan endvidere forudsætte, at en privatkunde kan reducere sit forbrug, hvis dette er velbegrundet. Er kunderne under uddannelse, kan det under hensyntagen til jobudsigter-ne forudsættes, at deres indtægter stiger efter færdiggørelsen af uddannelsen.

3. Halvårsregnskaberne

3.1. Resultatposter

Pengeinstitutterne fik samlet set et overskud før skat på 10,5 mia. kr. i 1. halvår 2013, mod et overskud på 4,2 mia. kr. for den samme periode året før. Resultatfremgangen er sket i grupperne 1-3, jf. tabel 3.

For pengeinstitutsektoren samlet set faldt nettorenteindtægterne med 1,9 mia. kr. (8 pct.) i forhold til 1. halvår året før. Forklaringen kan henføres til et faldende udlån.

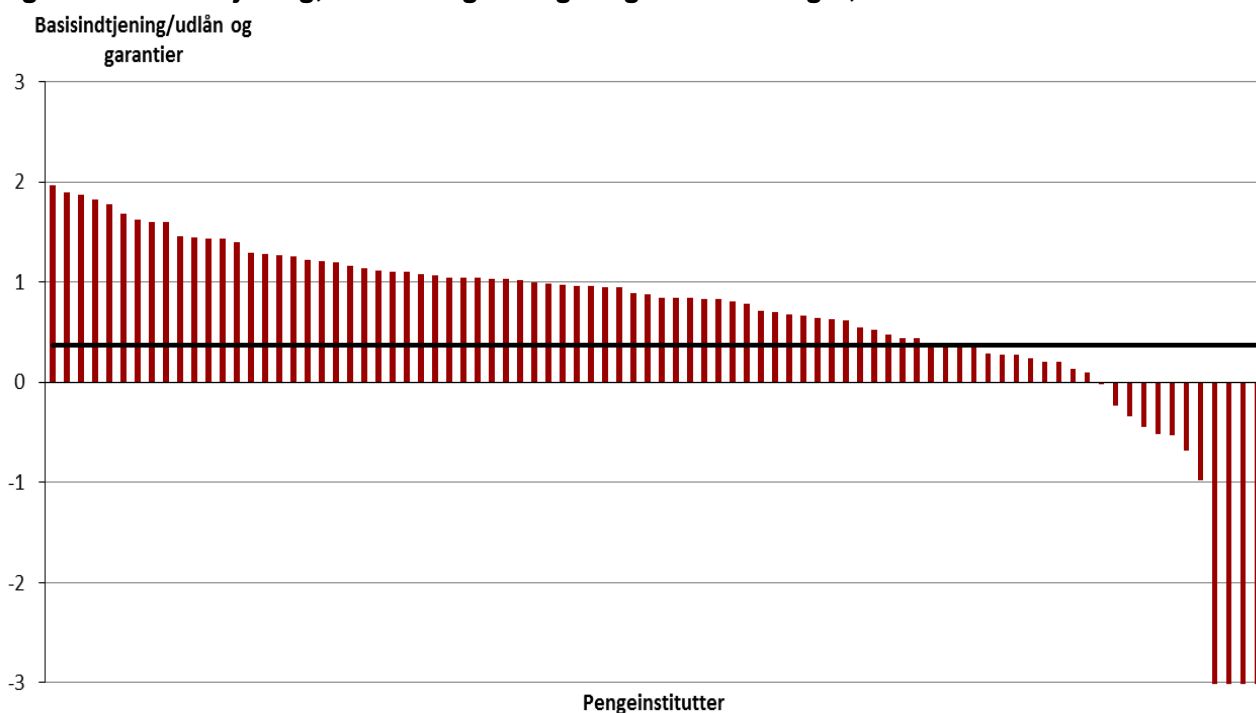
Nettogebyrindtægterne er steget med ca. 312 mio. kr. i forhold til året før. Indtægter fra værdipapirhandel og depoter udgør størstedelen af gebyrindtægterne.

Kursgevinster på værdipapirbeholdninger mv. bidrager med 3,2 mia. kr. mod 4,1 mia. kr. 1. halvår året før. Kursreguleringer indeholder både værdiregulering af udlån, værdipapirbeholdninger, valuta, afledte finansielle instrumenter og finansielle forpligtelser mv. Især valuta og - for de større institutter - udstedte obligationer bidrager positivt.

Resultat af kapitalandele, dvs. resultat af bank-, forsikrings- og realkreditdrift i datterselskabsform, beløber sig til 3,8 mia. kr. mod 2,8 mia. kr. i 1. halvår året før.

Pengeinstitutternes basisindtjening bør sædvanligvis være proportioneret til at dække de forventede tab på udlånsvirksomheden, således at det kun er større uventede tab, der skal absorberes af egenkapitalreserverne. Efter 1. halvår 2013 har 12 institutter en negativ basisindtjening, jf. figur 3, mod 10 institutter efter halvårsregnskaberne 2012. De 12 institutter med negativ basisindtjening i 1. halvår 2013 tegner sig for en andel af sektoren på 1,4 pct. (målt på samlede aktiver).

Figur 3: Basisindtjening, før kursreguleringer og nedskrivninger, 1. halvår 2013

Anm.: Den vandrette linie angiver den gennemsnitlige nedskrivningsprocent i sektoren, som er 0,37 pct. FS Bank er ikke medtaget.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

23 institutter ligger med en basisindtjening mindre end 0,37 pct. af udlån og garantier, som er den gennemsnitlige nedskrivningsprocent i sektoren efter 1. halvår 2013. De 23 institutter repræsenterer 2,4 pct. af sektoren (målt på samlede aktiver).

Finanstilsynet har som led i den løbende tilsynsvirksomhed taget kontakt til de institutter, som har en mere sårbar eller svag basisindtjening. I den forbindelse har Finanstilsynet også indkaldt redegørelser for de initiativer, der påtænkes iværksat i forhold til at forbedre indtjeningen i de institutter, som ligger med en negativ eller svag basisindtjening med henblik på at tilvejebringe en mere robust forretning fremadrettet.

3.2. Balanceposter

Den samlede udlånsvirksomhed i pengeinstitutterne, eksklusiv udenlandske datterbanker, udgør 1.757 mia. kr. efter 1. halvår 2013. Pengeinstitutternes udlån er fra udgangen af 1. halvår 2012 til udgangen af 1. halvår 2013 faldet med 135 mia. kr. (7 pct.). Udlånet er faldet i alle grupperne 1-3. Korrigeret for repo-udlån er udlånet reduceret med 141 mia. kr. (9 pct.).

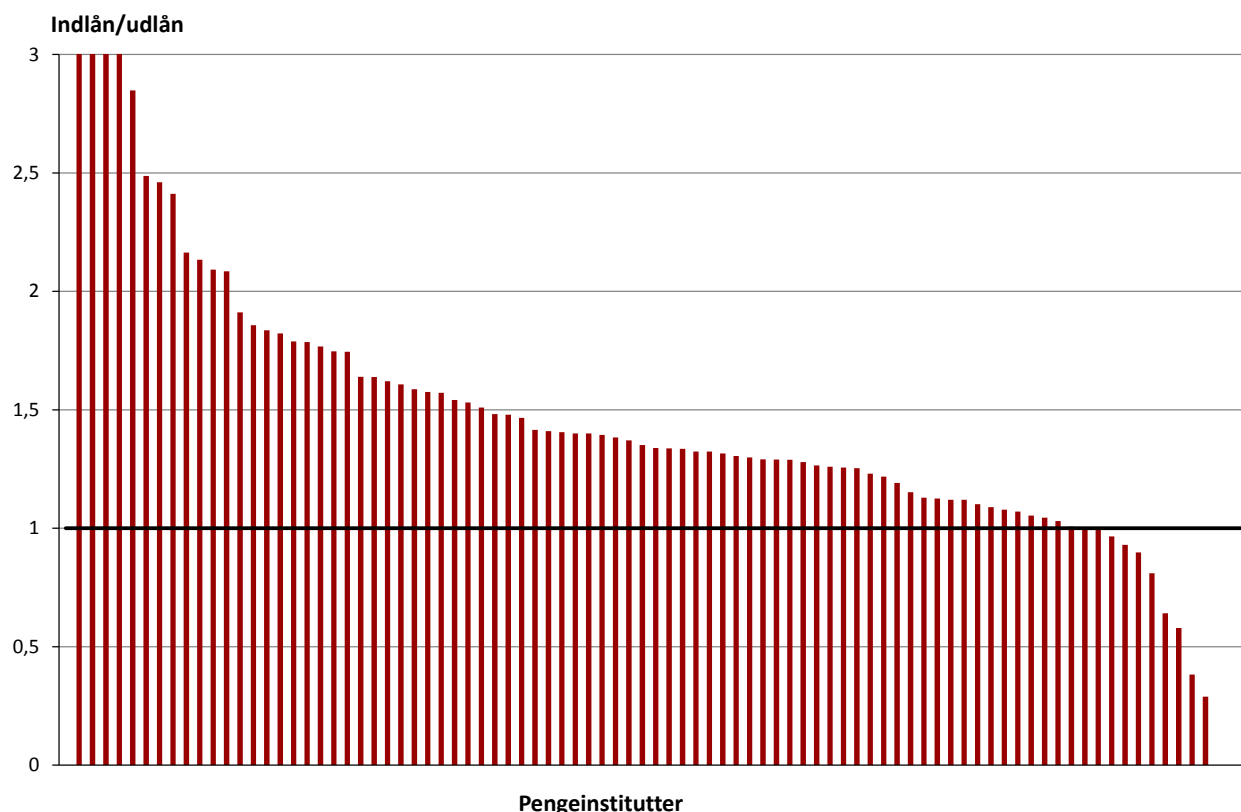
Indlånet er steget med 51 mia. kr. (3 pct.) siden 1. halvår 2012. Indlånet er steget i gruppe 1, 2 og 4 mens det er faldet i gruppe 3. Korrigeret for repo-indlån er indlånet steget med 77 mia. kr. (5 pct.).

Indlånsunderskuddet (indlån fratrukket udlån) i sektoren samlet set er nu 63 mia. kr. mod 249 mia. kr. året før. Alene gruppe 1 har et indlånsunderskud, dog noget mindre end året før.

Korrigeret for repo-forretninger - hvorved der ses bort fra ind- og udlån, hvor der er stillet sikkerhed af høj kvalitet bag - har sektoren et indlånsoverskud på 162 mia. kr. mod et indlånsunderskud på 56 mia. kr. året før.

Et færre antal institutter har indlånsunderskud i dag, 11 institutter har indlånsunderskud efter 1. halvår 2013 mod 17 institutter året før. Spredningen er fortsat betydelig, jf. figur 4. De 11 institutter med et indlånsunderskud kan henføres til alle grupperne 1-4. Heraf er 1 institut nystartet, og 5 er koncernbanker med en deraf særlig funderingsstruktur. Blandt institutter med et indlånsunderskud indgår også større institutter. Større institutter har typisk bedre adgang til at hente markedsfinansiering end de mindre institutter.

Figur 4: Pengeinstitutternes indlånsunderskud, 1. halvår 2013

Anm.: FS Bank er ikke medtaget.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Den samlede fundingstruktur viser, at en mindre del - end året før - af udlånsvirksomheden finansieres af udstedte obligationer, 356 mia. kr. mod 405 mia. kr. Den store volumen (346 mia. kr.) i den udestående obligationsudstedelse ligger hos gruppe 1 institutterne. Obligationsudstedelser i markedet er for langt de fleste mindre og mellemstore institutter fortsat enten ikke muligt eller meget vanskeligt at gennemføre, og alene de største institutter har gennemført udstedelser inden for det seneste år.

Nettogæld til andre kreditinstitutter er for sektoren samlet set faldet fra 500 mia. kr. ved 1. halvår 2012 til 400 mia. kr. ved udgangen af 1. halvår 2013. Faldet skyldes både reduceret gæld til kreditinstitutter og reduceret gæld til centralbanker. Der er nettogæld i alle grupperne 1-3.

Tabel 3: Pengeinstitutternes halvårsregnskaber, 2012-2013 fordelt på gruppe 1-4
Pengeinstitutternes regnskaber 1. halvår 2012-2013, fordelt på gruppe 1-4 (foreløbige tal)

Mio. kr.	Gruppe 1			Gruppe 2			Gruppe 3			Gruppe 4		
	1. halvår 2012	1. halvår 2013	Ændring	1. halvår 2012	1. halvår 2013	Ændring	1. halvår 2012	1. halvår 2013	Ændring	1. halvår 2012	1. halvår 2013	Ændring
Resultat poster (uddrag)												
Netto renteindtægter	18.163	16.768	-7,7%	3.985	3.852	-3,3%	3.183	3.116	-2,1%	35	37	4,3%
Netto gebyrindtægter	7.413	7.854	6,0%	963	887	-7,9%	1.261	1.271	0,8%	30	30	-0,2%
Netto rente- og gebyrindt.	26.478	26.622	0,5%	5.014	4.839	-3,5%	4.501	4.459	-0,9%	66	68	3,5%
Kursreguleringer	2.534	1.476	-41,8%	1.473	1.660	12,7%	181	61	-66,1%	3	-1	-145,7%
Udgifter til pers. og adm.	17.705	17.049	-3,7%	4.156	3.932	-5,4%	2.855	2.849	-0,2%	49	52	7,9%
Nedskrivninger på udlån	9.480	4.764	-49,7%	1.920	1.770	-7,8%	1.521	1.262	-17,0%	3	4	33,7%
Resultat af kapitalandele	2.566	3.521	37,2%	134	250	86,8%	2	26	941,7%	0	5	*
Resultat før skat	3.919	9.503	142,5%	133	907	584,2%	139	171	23,3%	15	12	-18,1%
Balance poster (uddrag)												
Tilg. hos kreditinstitutter	408.477	300.299	-26,5%	31.314	13.332	-57,4%	11.936	7.701	-35,5%	292	244	-16,2%
Udlån	1.591.612	1.499.518	-5,8%	164.152	145.409	-11,4%	113.984	110.236	-3,3%	1.188	1.304	9,7%
Udlån ex. repo	1.263.162	1.164.836	-7,8%	163.596	144.641	-11,6%	113.972	110.036	-3,5%	1.188	1.304	9,7%
Gæld til kreditinstitutter	911.523	678.810	-25,5%	30.967	29.901	-3,4%	13.812	13.413	-2,9%	69	93	34,7%
Indlån	1.303.363	1.363.819	4,6%	185.817	192.197	3,4%	136.674	135.698	-0,7%	1.557	1.674	7,5%
Indlån ex. repo	1.167.452	1.254.032	7,4%	185.817	192.197	3,4%	136.657	135.698	-0,7%	1.557	1.674	7,5%
Udstedte obligationer	323.346	345.690	6,9%	69.618	9.389	-86,5%	5.349	640	-88,0%	1	1	-37,2%
Egenkapital i alt	200.779	223.375	11,3%	34.404	31.844	-7,4%	23.891	23.061	-3,5%	392	398	1,5%
Balance	3.751.266	3.423.916	-8,7%	362.899	294.922	-18,7%	192.131	183.905	-4,3%	2.101	2.250	7,1%
Udvalgte Nøgletal (institutniveau)												
Solvensprocent	20,16	24,59		16,85	16,67		18,46	18,52		25,20	23,83	
Kernekapitalprocent	17,44	21,87		15,08	15,11		16,83	17,38		23,91	22,62	
Halvårets EKF før skat	2,00	4,35		1,01	2,93		0,93	1,04		3,84	3,08	
Indtjening pr. omk.krone	1,13	1,42		1,10	1,13		1,04	1,04		1,28	1,20	
Akk. nedskrivningspct	3,24	3,16		5,77	7,79		6,41	7,34		2,85	3,48	
Halvårets nedskrivningspct.	0,48	0,26		0,84	0,98		0,97	0,90		0,24	0,28	

Anm.: Der er i sammenligningstallene taget højde for fusioner samt udviklinger i omfanget af arbejdende kapital, der bevirker, at et institut overgår fra én gruppe til en anden. Det vil med andre ord sige, at grupperne er låst med udgangspunkt i gruppefordelingen i 2013.Q2. FS Bank indgår i gruppe 3. PFA udbetalingsbank, Landbrugets Finansieringsbank og COOP bank er ikke medtaget.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

3.3. Nøgletal

Pengeinstitutsektorens solvens- og kernekapitalprocent er steget både på institut- og på koncernniveau. Kernekapitalprocenten er steget fra 17,4 til 20,5. Solvensprocenten er steget fra 19,9 til 22,9, jf. tabel 4. Stigningen kan henføres til både et øget kapitalniveau (i gruppe 1) og en reduktion i de risikovægtede poster, hvor sidstnævnte især kan henføres til et fald i udlånet.

Blandt andre nøgletal ses, at indtjening pr. omkostningskrone er steget og nu ligger på sit højeste niveau set over de seneste 5 år. Det samme gælder halvårets egenkapitalforrentning, der ligeledes ligger på sit højeste niveau over 5 år.

Summen af store engagementer er gennemsnitligt for sektoren faldet fra 20 pct. til 8 pct. af basiskapitalen. Nøgletallet er faldet betydeligt - på det laveste niveau over den viste 5 års periode, jf. tabel 4, og siden 1. halvår 2006 er summen af store engagementer reduceret fra et niveau på 166 pct. af basiskapitalen.

Årets nedskrivninger er faldet til 0,37 pct. fra 0,57 pct. året før. Dog ses en svag stigning i de akkumulerede nedskrivninger (de samlede nedskrivninger på de udlån, som pengeinstitutterne har på bøgerne) for sektoren samlet set; 3,84 pct. mod 3,78 pct. af udlån og garantier året før.

Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet er for sektoren som helhed steget fra 149 pct. efter 1. halvår 2012 til 194 pct. ved udgangen af 1. halvår 2013.

Tabel 4: Pengeinstitutternes nøgletal 1. halvår 2009-2013, beregnet som vægtet gennemsnit

Institutniveau	2009	2010	2011	2012	2013
Solvensprocent	16,45	17,61	19,97	19,86	22,89
Kernekapitalprocent	12,94	14,30	16,85	17,38	20,50
Halvårets egenkapitalforrentning før skat	-2,52	0,95	2,51	1,57	3,88
Halvårets egenkapitalforrentning efter skat	-2,93	0,34	1,78	1,03	3,13
Indtjening pr. omkostningskrone	0,90	1,05	1,16	1,11	1,32
Renterisiko	1,56	0,48	0,49	0,27	0,51
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån	133,42	133,15	117,84	119,81	108,06
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	135,07	163,69	143,78	148,74	194,15
Summen af store engagementer	57,37	35,79	27,16	20,07	8,42
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,52	3,71	3,14	3,78	3,84
Halvårets nedskrivningsprocent	1,05	0,61	0,36	0,57	0,37
Halvårets udlånsvækst	-5,64	3,96	-1,76	6,42	-3,28
Udlån i forhold til egenkapital	8,27	8,32	7,03	6,93	6,28
Koncernniveau	2009	2010	2011	2012	2013
Solvensprocent	14,74	15,62	17,55	17,23	19,97
Kernekapitalprocent	11,41	12,52	14,61	14,99	17,89
Halvårets egenkapitalforrentning før skat	-1,97	0,86	2,95	1,71	4,34
Halvårets egenkapitalforrentning efter skat	-2,66	0,05	1,99	0,98	3,24
Indtjening pr. omkostningskrone	0,94	1,04	1,16	1,10	1,31
Renterisiko	1,76	0,52	0,64	0,25	0,65
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	106,14	144,05	114,41	118,77	156,07
Summen af store engagementer	63,90	42,45	20,82	18,04	6,04
Akkumuleret nedskrivningsprocent	1,94	2,88	2,36	2,72	2,68
Halvårets nedskrivningsprocent	0,84	0,49	0,32	0,41	0,27
Halvårets udlånsvækst	-3,00	3,62	-2,46	3,91	-2,20
Udlån i forhold til egenkapital	14,73	14,55	12,34	12,25	11,29

Anm.: Halvårets udlånsvækst er væksten fra primo året til udgangen af 1. halvår.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Finanstilsynet opdaterer halvårets nøgletal i femårsoversigt fordelt på grupper og de enkelte institutter i nøgletalsdatabasen på Finanstilsynets hjemmeside.

4. Overførte nedskrivningsengagementer

Som led i Finanstilsynets løbende overvågning har pengeinstitutterne i gruppe 1-3 hidtil indberettet omfanget af engagementer med en nedskrivning på mindst 100.000 kr., der i løbet af regnskabsåret er blevet overført til et andet pengeinstitut, senest for regnskabsåret 2012.

I 2010-2012 er der i alt overført engagementer med nedskrivninger for 784 mio. kr. mellem institutterne. De indberettede engagementer udgør således 0,04 pct. af de samlede udlån og garantier for gruppe 1-3.

Set i lyset af det beskedne omfang af overførte engagementer, selv når der ses over en 3-årig periode, er det vurderingen, at der ikke er grund til at videreføre indberetningen i samme form.

Resultaterne viser, at gruppe 1 og 3 institutter har afgivet en større engagementssum med nedskrivninger, end de har modtaget. Gruppe 2 institutter har derimod været nettomodtagere, idet den gruppe af institutter modtager en større engagementssum (39,6 pct.) end de afgiver (19,7 pct.), jf. tabel 5.

Tabel 5: Afgivne vs. modtagne engagementer fordelt på grupper, 2010-2012

Andel af overført engagementssum (pct)	Modtagne gruppe					
	Afgivne gruppe	1	2	3	4	I alt
1		10,3	17,5	7,8	0,0	35,6
2		7,8	5,0	6,0	0,9	19,7
3		6,9	17,0	20,5	0,3	44,8
I alt		25,0	39,6	34,2	1,1	100,0

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Gruppe 4 indberetter ikke afgivne engagementer med nedskrivninger, men har modtaget engagementer for godt 1 pct. af de overførte engagementer med nedskrivninger.

Generelt bør resultaterne af undersøgelsen fortolkes med varsomhed, idet der blandt de overførte nedskrivningsengagementer kan forekomme nedskrivninger, som efter overførslen vurderes som unødvendige – fx som følge af at det overtagende institut har fået fornødne sikkerheder eller andre forhold, der kan påvirke kreditvurderingen af kunden og engagementets bonitet. Dertil kommer, at forholdsvis store enkeltstående engagementer kan påvirke resultaterne.

De overførte engagementer med nedskrivninger for sektoren som helhed kan fortrinsvis henføres til privatkunder (32 pct.) og ejendomsrelaterede engagementer (24 pct.).

Appendiks

Pengeinstitutter under tilsyn pr. 30. juni 2013

FT.nr. Navn	FT.nr. Navn	FT.nr. Navn
Gruppe 1 - Arb. kapital over 65 mia. kr.	Gruppe 3 (fortsat)	Gruppe 3 (fortsat)
2222 Nordea Bank Danmark A/S	6482 BRFkredit Bank a/s	9690 Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse
3000 Danske Bank A/S	6520 Lollands Bank, Aktieselskab	9695 Saxo Privatbank A/S
7858 Jyske Bank A/S	6771 Lægernes Pensionsbank A/S	9740 Frøs Herreds Sparekasse
8079 Sydbank A/S	6850 Vestfyns Bank A/S	9797 Broager Sparekasse
8117 Nykredit Bank A/S	6860 Nordfyns Bank Aktieselskabet	9827 Sparekassen Bredebro
5	6880 Totalbanken A/S	9860 Folkesparekassen
Gruppe 2 - Arb. kapital over 12 mia. kr.	7230 Østjysk Bank A/S	13080 Frørup Andelskasse
522 Sjælland, Sparekassen	7320 Djurslands Bank A/S	13290 Andelskassen Fælleskassen
1149 Saxo Bank A/S	7440 Nørresundby Bank A/S	13330 Slagelse, Andelskassen J.A.K
5301 Arbejdernes Landsbank, Aktieselskab	7500 Hvidbjerg Bank Aktieselskab	13460 Merkur, Den Almennyttige Andelskasse
5999 Danske Andelskassers Bank A/S	7570 PenSam Bank A/S	56
7670 Ringkjøbing Landbobank, Aktieselskab	7780 Skjern Bank, Aktieselskabet	Gruppe 4 - Arb. kapital under 250 mio. kr.
7681 Alm. Brand Bank A/S	7890 Salling Bank A/S	544 Refsnæs Sparekasse
7730 Vestjysk Bank A/S	7930 Kreditbanken A/S	579 Sparekassen Den lille Bikube
9335 Kronjylland, Sparekassen	8099 Nordjyske Bank A/S	800 Flemøse Sparekasse
9380 Spar Nord Bank A/S	8222 Banque Internationale à Luxembourg	1693 PFA Udbetalingsbank
9686 Den Jyske Sparekasse	8231 FIH Kapital Bank A/S	5125 Leasing Fyn Bank
10001 FIH Erhvervsbank A/S	8269 Carnegie Bank A/S	6102 Landbrugets Finansieringsbank (LFB)
11	9044 Dronninglund Sparekasse	6620 Coop Bank A/S
Gruppe 3 - Arb. kapital over 250 mio. kr.	9070 Sparekassen Vendsyssel	9358 Vistoft Sparekasse
400 Lån og Spar Bank A/S	9090 Sparekassen Thy	9369 Søby-Skader-Halling Sparekasse
537 Dragsholm Sparekasse	9124 Sønderhå-Hørsted Sparekasse	9627 Ulfborg Sparekasse
755 Middelfart Sparekasse	9133 Frøslev-Møllerup Sparekasse	9629 Stadil Sparekasse
828 Sparekassen Faaborg A/S	9135 Klim Sparekasse	9634 Borbjerg Sparekasse
844 Svendborg Sparekasse A/S	9137 Ekspres Bank A/S	9639 Fjaltring-Trans Sparekasse
847 Rise Spare- og Lånekasse	9212 Hals Sparekasse	13070 FASTER Andelskasse
1671 Basisbank A/S	9217 Himmerland A/S, Sparekassen	13100 Københavns Andelskasse
6060 DiBa Bank A/S	9283 Langå Sparekasse	13220 Andelskassen OLKOS
6140 Møns Bank, A/S	9312 Sparekassen Balling	13350 Østervraa, J.A.K. Andelskassen
6160 FS Bank A/S	9351 Hobro, Sparekassen	13450 Funder Fælleskasse Andelskasse
6220 Vordingborg Bank A/S	9354 Rønde og Omegns Sparekasse	18
6471 Grønlandsbanken, Aktieselskab	9388 Sparekassen Djursland	
	9682 Nr. Nebel og Omegn, Sparekassen for	
	9684 Fanø Sparekasse	

Fusioner og ophørte institutter i 2013

Ophørte institutter

631 Kongsted Sparekasse
 681 Lolland A/S, Sparekassen
 1693 Cantobank A/S
 5201 Amagerbanken af 2011 A/S
 9100 Fjordbank Mors af 2011 A/S
 13240 Ebeltoft, Andelskassen J.A.K

Fortsættende institutter

6140 Møns Bank, A/S
 7858 Jyske Bank A/S
 1693 PFA Udbetalingsbank
 Ophørt
 Ophørt
 9860 Folkesparekassen

Institutter overtaget af Finansiell Stabilitet i 2013

1693 Cantobank A/S

Nye institutter i 2013

6620 Coop Bank A/S